

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS PANEVĖŽIO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2023 m. gegužės 16 d. Nr. 21RE4-36 (AG4-27/21-2023)

Panevėžys

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Panevėžio apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Beatos Labutytės (pranešėja), Sigitos Šimbelytės, Astos Povilonienės (Komisijos posėdžio pirmininkė), sekretoriaujant Natalijai Abuojai, dalyvaujant pareiškėjai P. Č., atsakovo Panevėžio apskrities vyriausiajam policijos komisariatui atstovei D. G., viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrino administracinį ginčą pagal pareiškėjos P. Č. skundą atsakovui Panevėžio apskrities vyriausiajam policijos komisariatui dėl rašto panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėja skundu Komisijos prašo panaikinti Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau – ir Panevėžio AVPK, ir atsakovas) Rokiškio rajono policijos komisariato (toliau – ir Rokiškio RPK) Veiklos skyriaus (toliau – ir Skyrius) 2023-03-15 raštą Nr. 50-S-170(1.37E) (toliau – ir 2023-03-15 Raštas).

Paaiškino, jog eilę metų pareiškėja kreipėsi į Rokiškio RPK dėl nuomininkų daromo psichologinio smurto ir policijos pareigūnų netinkamai atliktų pareigų bei neetiško elgesio. Pareiškėja teigia, kad pagal gautą iš policijos atsakymą, jos manymu, jos nurodyta problema nebuvo sprendžiama, todėl ji prašo panaikinti Skyriaus 2023-03-15 Raštą (b. l. 1).

Atsakovas atsiliepiu į skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, jog Panevėžio AVPK gavo Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) 2023-02-22 raštą Nr. 50-G-3958 (toliau – 2023-02-22 Raštas), kuriuo pagal kompetenciją persiunčiamas pareiškėjos 2023-02-20 pareiškimas Nr. 5-AP-275 (toliau – 2023-02-20 Pareiškimas) dėl nuomininkų veiksmų; gavus 2023-02-20 Pareiškimą policijos įstaiga pradėjo administracinio nusižengimo teiseną ROIK 23199485592; siekiant patikslinti įvykio aplinkybes policijos pareigūnai bendravo su pareiškėja, kuri, kaip matyti iš pridedamo 2023-03-01 dokumento Nr. 83-ANR_TP-52-2023, atsisakė bendrauti su administracinio nusižengimo tyrimą atliekančiais pareigūnais. Atsakovas nurodė, kad jis 2023-03-03 raštu Nr. 50-S-1425(1.37E) (toliau – 2023-03-03 Raštas) kreipėsi į pareiškėją su prašymu pateikti informaciją ir įrodymus pagrindžiančius reiškiama nepasitikėjimą Panevėžio AVPK Rokiškio RPK pareigūnais; 2023-03-09 gautas pareiškėjos prašymas (paaiškinimas) Nr. 50-AP-276 (toliau – 2023-03-09 Prašymas), kuriame nurodo, kodėl pareiškėja nepasitiki Rokiškio RPK pareigūnais, ir prašo, kad jos 2023-02-20 Pareiškimą tirtų kita policijos įstaiga.

Atsakovas atsiliepiu taip pat nurodė Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 576 str. nuostatas ir teigia, kad pareiškėjos statusas šioje administracinio nusižengimo byloje – liudytoja, ir, nepaisant to, kad jos procesinis statusas nesuteikia jai teisės teikti nušalinimus administracinio nusižengimo bylą tiriantiems ir nagrinėjantiems pareigūnams, policijos įstaiga atsižvelgė į pareiškėjos prašymą, t. y., išnagrinęjus pareiškėjos argumentus dėl galimo

pareigūnų nušalinimo, atsakovas priėmė sprendimą iš dalies tenkinti pareiškėjos prašymą ir apie priimtą sprendimą informavo pareiškėją skundžiamu dokumentu.

Atsakovas taip pat atsiliepime pažymėjo, kad Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 58 str. 4 p. numatyta, kad tyrimą atliekančio asmens nešališkumas gali būti įrodomas kitomis motyvuotai nurodytomis aplinkybėmis; pareiškėjos skunde nurodytos aplinkybės, kuriomis grindžiamas tyrimą atliekančio pareigūno nešališkumas vertintinos kaip nepakankamos; nagrinėjamu atveju aplinkybė, kad tas pats Rokiškio RPK tyrėjas ir yra tyręs ankstesnius pareiškėjos pareiškimus ar kad tyrime padarė kitokias išvadas bei priėmė kitokią sprendimą nei tikėjosi pareiškėja, savaime nereiškia, jog tyrėjas yra šališkas. Policijos įstaiga, siekdama operatyvaus, sklandaus ir skaidraus administracinio nusižengimo tyrimo atlikimo ir nepaisydama to, kad 2023-03-09 Prašymą nagrinėjanti įstaiga nenustatė jokių nušalinimo pagrindų, priėmė sprendimą pavesti pareiškėjos 2023-02-20 Pareiškimo tyrimą atlikti kitam pareigūnui.

Dėl pareiškėjos skunde nurodyto argumento, jog į policijos įstaigą ji kreipėsi dėl nuomininkų daromo psichologinio smurto, keliamo triukšmo ir kad jos problema nėra sprendžiama, atsakovas su tokiu pareiškėjos argumentu nesutinka ir pažymėjo, kad pareiškėjos 2023-02-20 Pareiškimas (ROIK 23199485592) policijos įstaigoje gautas 2023-02-20; pradėta administracinio nusižengimo teisena ir dėl galimo administracinio nusižengimo nagrinėjamas ANK nustatyta tvarka; sprendimas minėtoje administracinio nusižengimo byloje šio atsiliepimo pateikimo dieną nėra priimtas.

Taip pat atsakovas pažymi, kad pareiškėjos prašymai, pareiškimai ir skundai įstaigoje nagrinėjami įstatymų nustatyta tvarka ir terminais (b. l. 12-15).

Byla nutrauktina.

Byloje ginčas kilo dėl Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Rokiškio rajono policijos komisariato Veiklos skyriaus 2023-03-15 Rašto teisėtumo (b. l. 2-4).

Byloje esančių dokumentų pagrindu nustatyta, kad pareiškėja kreipėsi į Policijos departamentą 2023-02-20 Pareiškimu, kuriame nurodė, jog virš jos buvo gyvena nuomininkai; metai kaip iš šio buto nuo ankstyvo ryto iki vakaro įjungiami neaiškios kilmės aparatai ir visą dieną sklinda garsas; pareiškėja dėl triukšmo nustatymo kreipėsi į visas Rokiškio miesto institucijas, bet atsakymo nesulaukia; namo bendrijos pirmininkė atsisakė duoti buto savininko kontaktus, motyvuodama nežinojimu. 2023-02-20 Pareiškimu pareiškėja prašė pagalbos išsiaiškinti keliamos aparatūros triukšmo kilmę, nes jai akivaizdu, kad prieš ją naudojamas psichologinis smurtas (b. l. 18).

Policijos departamentas 2023-02-22 Raštu, adresuotu Panevėžio AVPK (kopija pareiškėjai), persiuntė pareiškėjos 2023-02-20 Pareiškimą ir informavo, kad Policijos departamente gautas pareiškėjos pareiškimas dėl kaimynų elgesio, kuris yra siunčiamas pagal kompetenciją Panevėžio AVPK bei prašoma atsakyti pareiškėjai, o atsakymo kopiją pateikti Policijos departamento Viešosios policijos valdybai (b. l. 16-17).

Skyrius 2023-03-03 Raštu informavo pareiškėją apie tai, kad Rokiškio RPK gauti pareiškėjos analogiški prašymai: 2023-02-28 Nr. 50-AP-237 ir 2023-03-01 Nr. 50-AP-244, pareiškėjos 2023-02-20 Pareiškimui, dėl kurio pradėta administracinių nusižengimų bylos teisena ROIK 23199485592; 2023-02-20 Pareiškime pareiškėja nurodė, kad nepasitiki Rokiškio RPK pareigūnais ir prašo, kad jos pareiškimą tirtų kita policijos įstaiga. 2023-03-03 Rašte Skyrius nurodė ANK 576 str. nuostatas bei, siekiant nešališkai ir objektyviai išnagrinėti pareiškėjos pateiktus prašymus, prašė per 5 darbo dienas pateikti informaciją ir įrodymus, dėl ko ji reiškia nepasitikėjimą ir nušalinimą Rokiškio RPK pareigūnams, bei informavo, kad pareiškėjos pateiktas prašymo nagrinėjamas stabdomas, o nepateikus prašymo nagrinėjimui būtinos informacijos, prašymas nagrinėjimas įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens sprendimu gali būti nutraukiamas ir per 3 darbo dienas nuo įstaigos nustatyto termino suėjimo dienos (b. l. 23-24).

Pareiškėja 2023-03-09 Prašyme, adresuotame Skyriui, nurodė motyvus, kodėl ji nepasitiki pareigūnais: glaudus nuomininkų bendradarbiavimas su policijos pareigūnais (draugai, pažįstami); neetiškas policijos pareigūnų elgesys; pareiškime nurodytų pažeidimų nesprendimas; nepasitiki, nes eilinį kartą bus priimtas sprendimas ne pareiškėjos naudai, nurodant, jog pažeidimai nenustatyti (b. l. 25).

Skyrius, atsakydamas į pareiškėjos 2023-03-09 Prašymą, 2023-03-15 Raštu informavo

pareiškėja, jog Rokiškio RPK gautas pareiškėjos 2023-03-09 Prašymas, kuriame ji nurodė, kad, nepasitiki Rokiškio RPK pareigūnais ir prašo, kad jos pareiškimą tirtų kita policijos įstaiga. Taip pat 2023-03-15 Rašte informuojama, jog ANK 576 str. yra įtvirtinta nušalinimo teisė ir kad komentuojamo straipsnio 2 d. numato, kad teisėjams ir administracinio nusižengimo bylą tiriantiems ir nagrinėjantiems pareigūnams, specialistams, ekspertams, vertėjui, teismo posėdžių sekretoriui, jei jis dalyvauja, *mutatis mutandis* taikomi BPK nustatyti nušalinimo pagrindai ir tvarka; sprendimą dėl administracinio nusižengimo bylą ne teismo tvarka nagrinėjančios institucijos pareigūno nušalinimo priima institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo; kai bylą nagrinėja institucijos vadovas, sprendimą dėl nušalinimo priima šios institucijos kolegialus organas. Kadangi nagrinėjamo atvejo ANK nereglamentuoja, todėl pagal analogiją taikytinos BPK 58 str. nušalinimo nuostatos; vadovaudamasis tuo, kas išdėstyta anksčiau, atsakovas pareiškėjos 2023-03-09 Prašymą tenkino dalinai. BPK 60 str. 1 d. nurodyta, kad ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras, ikiteisminio tyrimo teisėjas, vertėjas, ekspertas ar specialistas privalo nusišalinti BPK 58 str. nurodytais pagrindais, t. y. BPK 57 str. 2 d. nurodytas asmuo negali dalyvauti procese, jeigu: 1) jis toje byloje yra nukentėjęs, privatus kaltintojas, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas, bet kurio iš šių asmenų šeimos narys ar giminaitis, įtariamojo, kaltinamojo bei nuteistojo ar atstovo pagal įstatymą, teisėjo, ikiteisminio tyrimo teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno ar gynėjo toje byloje šeimos narys ar giminaitis; 2) jis yra dalyvavęs toje byloje kaip liudytojas, įtariamojo, kaltinamojo ar nuteistojo atstovas pagal įstatymą, nukentėjusiojo, privataus kaltintojo, civilinio ieškovo ar civilinio atsakovo atstovas; 3) jis pats arba jo šeimos nariai ar giminaičiai yra suinteresuoti bylos baigtimi; 4) proceso dalyviai motyvuotai nurodo kitokias aplinkybes, keliančias pagrįstų abejonių šio BPK 57 str. 2 d. nurodyto asmens nešališkumu. Šiame 2023-03-15 Rašte nurodoma aplinkybė, kad tas pats Rokiškio policijos įstaigos tyrėjas yra tyręs ankstesnius pareiškėjos pareiškimus ir kad tyrime padarė kitokias išvadas bei priėmė kitokią sprendimą nei tikėjosi pareiškėja savaime nereiškia, jog tyrėjas yra šališkas; atsižvelgiant į tai, kad nors ir nesant BPK 60 str. nurodytų nušalinimo pagrindų ir atmetant pareiškėjos pareiškimą dėl vyriausiojo tyrėjo Aido Kiukio nušalinimo, Rokiškio RPK vadovybė priėmė sprendimą pavesti pareiškėjos pateikto pareiškimo tyrimą atlikti kitam pareigūnui. Taip pat šiame 2023-03-15 Rašte nurodyta jo apskundimo tvarka (b. l. 2-4).

Pareiškėja, nesutikdama su Skyriaus 2023-03-15 Raštu, kuriuo buvo atsakyta į jos 2023-03-09 Prašymą, skundu kreipėsi į Komisiją ir prašo jį panaikinti (b. l. 1).

Nagrinėjamam ginčui yra aktualios teisės aktų nuostatos, kuriomis vadovavosi Skyrius priimdamas skundžiamą 2023-03-15 Raštą, galiojusios pareiškėjos 2023-03-09 Prašymo pateikimo dienai.

Administracinėn atsakomybėn traukiamas asmuo, nukentėjęs, administracinėn atsakomybėn traukiamo asmens, nukentėjusiojo atstovai turi teisę pareikšti nušalinimus (ANK 576 str. 1 d.). Teisėjams ir administracinio nusižengimo bylą tiriantiems ir nagrinėjantiems pareigūnams, specialistams, ekspertams, vertėjui, teismo posėdžių sekretoriui, jei jis dalyvauja, *mutatis mutandis* taikomi BPK nustatyti nušalinimo pagrindai ir tvarka. Sprendimą dėl administracinio nusižengimo bylą ne teismo tvarka nagrinėjančios institucijos pareigūno nušalinimo priima institucijos vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Kai bylą nagrinėja institucijos vadovas, sprendimą dėl nušalinimo priima šios institucijos kolegialus organas nušalinimus (ANK 576 str. 2 d.).

Nušalinimą gali pareikšti įtariamasis, kaltinamasis, nuteistasis, išteisintasis, gynėjas, prokuroras, taip pat nukentėjęs, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas arba jų atstovai (BPK 57 str. 1 d.). Nušalinimas gali būti pareikštas ikiteisminio tyrimo pareigūnui, prokurorui, ikiteisminio tyrimo teisėjui, teisėjui, teismo posėdžio sekretoriui, vertėjui, ekspertui ir specialistui (BPK 57 str. 2 d.).

Pagal BPK 58 str., BPK 57 str. 2 d. nurodytas asmuo negali dalyvauti procese, jeigu:

1) jis toje byloje yra nukentėjęs, civilinis ieškovas, civilinis atsakovas, bet kurio iš šių asmenų šeimos narys ar giminaitis, įtariamojo, kaltinamojo bei nuteistojo ar atstovo pagal įstatymą, teisėjo, ikiteisminio tyrimo teisėjo, prokuroro, ikiteisminio tyrimo pareigūno ar gynėjo toje byloje šeimos narys ar giminaitis;

2) jis yra dalyvavęs toje byloje kaip liudytojas, įtariamojo, kaltinamojo ar nuteistojo atstovas pagal įstatymą, nukentėjusiojo, civilinio ieškovo ar civilinio atsakovo atstovas;

3) jis pats arba jo šeimos nariai ar giminaičiai yra suinteresuoti bylos baigtimi;
 4) proceso dalyviai motyvuotai nurodo kitokias aplinkybes, keliančias pagrįstų abejonių šio Kodekso 57 str. 2 d. nurodyto asmens nešališkumu.

2. Be to, teisėjas negali dalyvauti procese ar pakartotinai nagrinėti tą pačią bylą:

1) jeigu jis tame procese dalyvavo kaip ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar gynėjas;

2) jeigu jis sprendė įtariamojo suėmimo ar suėmimo pratęsimo klausimą, sankcionavo procesinių prievartos priemonių taikymą arba nagrinėjo proceso dalyvių skundus toje pačioje byloje;

3) jeigu jis priėmė nuosprendį pirmosios instancijos teisme, negali nagrinėti tą pačią bylą apeliacine tvarka ir kasacine tvarka, taip pat iš naujo nagrinėti tą bylą pirmosios instancijos teisme tuo atveju, kai panaikintas jo priimtas nuosprendis;

4) jeigu jis priėmė sprendimą apeliacinės instancijos teisme, negali nagrinėti tos bylos kasacine tvarka;

5) jeigu jis priėmė sprendimą kasacinės instancijos teisme, negali dalyvauti nagrinėjant tą bylą apeliacine tvarka;

6) jeigu jis priėmė sprendimą apeliacinės arba kasacinės instancijos teisme, negali iš naujo nagrinėti tą bylą pirmosios instancijos teisme.

3. Vertėjas, ekspertas ir specialistas negali dalyvauti procese ir tais atvejais, kai paaiškėja jų nekompetingumas.

4. Ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro, teismo posėdžio sekretoriaus, vertėjo, eksperto ar specialisto pirmesnis dalyvavimas procese atitinkamai ikiteisminio tyrimo pareigūnu, prokuroru, teismo posėdžio sekretoriumi, vertėju, ekspertu ar specialistu nėra pagrindas juos nušalinti.

BPK 60 str. įtvirtinta:

1. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras, ikiteisminio tyrimo teisėjas, vertėjas, ekspertas ar specialistas privalo nusišalinti šio Kodekso 58 str. nurodytais pagrindais. Advokatas arba advokato padėjėjas privalo nusišalinti, jei yra šio Kodekso 61 str. nurodyti pagrindai. Tokiu pat pagrindu jų nušalinimą gali pareikšti šio Kodekso 57 str. 1 d. išvardyti asmenys.

2. Nušalinimas turi būti pareiškiamas ir motyvuojamas raštu.

3. Dėl vertėjo, eksperto ar specialisto nušalinimo nusprendžia ikiteisminį tyrimą atliekantis ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras. Dėl nušalinimo nusprendžiama per įmanomai trumpiausią laiką. Jeigu nušalinimas atmetamas, priimamas nutarimas, kuris pareiškėjui paskelbiamas pasirašytinai.

4. Dėl ikiteisminio tyrimo pareigūno nušalinimo nusprendžia prokuroras. Dėl prokuroro nušalinimo nusprendžia ikiteisminio tyrimo teisėjas. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas ar prokuroras per vieną dieną nuo to momento, kai gautas nušalinimo pareiškimas, perduoda jį atitinkamai prokurorui ar ikiteisminio tyrimo teisėjui. Prokuroras ar ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo per dvi dienas išspręsti pareikšto nušalinimo klausimą. Jeigu nušalinimas atmetamas, prokuroras priima nutarimą, o ikiteisminio tyrimo teisėjas – nutartį. Šie dokumentai pareiškėjui paskelbiami pasirašytinai.

5. Dėl ikiteisminio tyrimo teisėjo nušalinimo nusprendžia apylinkės teismo pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar jų paskirtas teisėjas šio str. 4 d. nustatyta tvarka.

6. Pareiškimo dėl nušalinimo padavimas proceso nesustabdo

Bylos duomenys tvirtina, kad nagrinėjant pareiškėjos 2023-02-20 Pareiškimą yra pradėta ir vykdoma administracinio teisės pažeidimo teiseną (ROIK 23199485592), pareiškėja skundą Komisijai grindžia tuo, jog, jos manymu, atsakovas nesprensdžia jos nevienkartiniuose skunduose problemų dėl galimai neteisėtų kaimynų veiksmų ir siekia nušalinti šią teiseną vykdančius policijos pareigūnus, atliekant priskirtas funkcijas administracinių nusižengimų teisenoje.

Atsižvelgiant į byloje nustatytas aplinkybes, darytina išvada, kad nagrinėjamoje byloje kilo ne dėl atsakovo, kaip viešojo administravimo subjekto, veikiančio pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymą, veiklos ir priimto sprendimo, o dėl atsakovo veiksmų ir priimto sprendimo, atliekant priskirtas funkcijas administracinių nusižengimų teisenoje.

Pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 2 str. 1 d. nuostatas, Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai

padaliniai ikiteismine tvarka nagrinėja skundus dėl viešojo administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ar veiksmų (neveikimo) viešojo administravimo srityje, tačiau vadovaujantis IAGNTĮ 5 str. 3 d. 1 p., Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 18 str. 1 d. įtvirtintomis nuostatomis, Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai nesprenžia bylų, kurios yra priskirtos bendrosios kompetencijos teismams. Taigi, Komisija imasi nagrinėti suinteresuoto asmens skundą tik tada, kai kilęs ginčas yra įstatymų leidėjo priskirtas jos kompetencijai ir šis ginčas nepatenka į administracinių ginčų komisijos kompetenciją ribojančių išimčių taikymo sritį. Administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo procesą reglamentuoja ANK. Bylą nutraukus, vėl kreiptis į administracinių ginčų komisiją dėl ginčo tarp tų pačių šalių, dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu neleidžiama (IAGNTĮ 20 str. 4 d.).

Įvertinus nustatytas faktines aplinkybes, vadovaujantis taikomu teisiniu reglamentavimu, daroma išvada, kad pareiškėjos ginčas dėl 2023-03-15 Rašto yra kilęs ne viešojo administravimo srityje, o administracinio nusižengimo teisenoje. Tai reiškia, kad Panevėžio AVPK Rokiškio RPK VS parengtas 2023-03-15 Raštas negali būti laikomas administraciniu sprendimu.

Remiantis išdėstytu, laikytina, kad pareiškėjos inicijuoto ginčo nagrinėjimas nepriskirtinas Komisijos kompetencijai, todėl pareiškėjos byla nutrauktina.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 19 str., 20 str. 2 d. 1 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

bylą pagal pareiškėjos P. Č. skundą nutraukti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys turi teisę skųsti Regionų apygardos administracinio teismo Panevėžio rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Asta Povilonienė

Komisijos narės

Beata Labutytė

Sigita Šimbelytė